

ÅRSBERETNING 2021

På bestyrelsens vegne håber jeg, at lokalafdelingens medlemmer i det forløbne år har haft mange gode oplevelser i fuglenes verden.

I denne årsberetning vil jeg især fokusere på lokalafdelingens organisatoriske og naturpolitiske arbejde, som bestyrelsen og de forskellige udvalg har udført i 2021.

Antallet af medlemmer i afdelingen, der jo dækker det gamle Viborg Amt, var pr. 31. december 2021 på 509 personer.

Det tilsvarende tal for 1 og 2 år siden var hhv. 529 og 499 medlemmer. Baggrunden for de seneste udmeldelser er hovedsageligt, at medlemsstrukturen i DOF blev ændret efter Repræsentantskabsmødet i november: Navnet "kernemedlem" blev ændret til "medlem" og det almindelige medlemskab til reduceret pris udgik. Som altid er der god grund til, at vi som afdeling tilstræber at få flere nye medlemmer her i 2022. Også fordi flere medlemmer i vores grønne organisationer giver naturens stemme ekstra styrke og opmærksomhed.

1. Arrangementer

Ekskursioner, ture og foredrag har altid af skiftende bestyrelser været betragtet som en væsentlig faglig og social aktivitet for DOF Nordvestjylland, og også for mange medlemmer har denne type aktiviteter nok været de mest populære. Her kan alle være med, fugleoplevelserne bliver delt sammen med mennesker med fælles interesser, man får ny viden om fuglene - og for turenes vedkommende får man også frisk luft og motion.

Og faktisk er vores område på alle årstider begunstiget af en masse spændende fuglelokaliteter. Den eneste ulempe er, at mange steder ofte kræver lange køreture.

I arbejdet med arrangementer og ture vil jeg gerne fremhæve Anni Stub, der på behagelig og effektiv måde har taget teten i udvalget, samtidig med at hun har været

foregangskvinde for, at foredragene i DOF NV har nået nye højder i antal og kvalitet. Desuden har Anni bidraget med Arrangementsudvalgets beretning herunder.

Gråmejsernes ture

Disse ture, som primært er for pensionister eller folk, der har fri på hverdage, startede allerede i 2012, og de har også i 2022 fortsat været tilrettelagt af en lille gruppe ledet af den altid så flittige Anni Ooppelstrup (de øvrige medlemmer er Finn Andersen og Hans Dahlgaard). Årets 12 planlagte ture (hvoraf nogle har måttet aflyses pga. Corona) har dækket lokaliteter mellem Hanstholmområdet i nord til Tange Sø i syd. Her vil jeg også gerne på bestyrelsens vegne takke Anni Ooppelstrup og hendes hjælpere for de mange gråmejseture. Jeg hører mange steder fra, at de bliver oplevet som både populære og hyggelige.

Arrangementsudvalgets ture

I løbet af 2021 har det arbejdsomme Arrangementsudvalg stået for over 20 fugleture!

Medlemmer var: Anni Stub, Gerner Majlandt, Thomas Thelle og det sidste halve år også Jane Abrahamowitz og Brian Jakobsen. I første halvår også Christian Bøggild og undertegnede. Gerner stopper også nu. Tak til udvalget for deres store indsats, og tak til Christian og Gerner for tiden i udvalget.

Af de mange ture måtte de første håndfulde aflyses pga. Corona-epidemien. De gennemførte ture er gået til og omkring en eller flere af de mange fantastiske lokaliteter i lokalområdet.

Et forholdsvist nyt tiltag, vi gerne vil fremhæve, er de bynære ture, som vi forsøger at arrangere i vores fire købstæder, Thisted, Nykøbing, Skive og Viborg. Turene ligger i hhv. vinterferien og efterårsferien med specielt henblik på at få børn – og deres forældre/bedsteforældre – ud for at se på fugle i nærområderne. Det lykkes ikke altid at finde en guide til alle de fire byer, og i 2021 måtte vi pga. Corona aflyse vinterferieturene, mens vi til gengæld fik afviklet ture i Skive og Viborg i

efterårsferien. Disse og andre relevante ture foregår nu i samarbejde med den nyetablerede DOF Ørneklub, der arbejder for at stimulere interessen i fuglene for børn mellem 6 og 12 år.

Arrangementer koordineret med andre

Ud over de traditionelle ture har vores Arrangementsudvalg i 2021 også taget ansvaret for, at DOF Nordvestjylland her i landsdelen har kunnet deltage i mere landsdækkende arrangementer som *Ørnens Dag*, *Tårnenes Dag*, *Fuglenes Dag* samt *Naturens Dag*, dog blev Ørnens Dag aflyst. Alle disse arrangementer har været godt besøgt. Ikke mindst når afdelingens mobile stand med forskelligt pædagogisk udstyr og udstoppede fugle har været med.

Vi bør også have med, at lokalafdelingen var fint repræsenteret ved det online *Naturmødet i Hirtshals* i maj.

På flere områder nyder vi altså godt af samarbejde dels med andre organisationer i vores område (BFN, DN m.fl. og enkeltarrangementer med f.eks. Viborg Golfklub) og dels med hovedorganisationen. Det skal i øvrigt nævnes, at arrangementsudvalget intet var værd, hvis det ikke var for vores fantastiske, frivillige hjælpere, som gang på gang stiller sig til rådighed for DOF NV som guide på de forskellige ture. Der skal lyde en kæmpe stor TAK til dem. Det er en stor glæde, at man kan henvende sig om hjælp til en flok af ildsjæle, som faktisk altid er positive og klar til at tage en tørn. Det må vel også nævnes, at det enkelte gange kan være lidt af en opgave at finde en hjælpsom person til en planlagt tur – men det er naturligvis også et vilkår i det frivillige arbejde og som noget positivt udvider det ens netværk.

Foredrag, kurser og møder

I november havde afdelingen besøg af projektlederne for Punkttællingsprogrammet, Thomas Vikstrøm og Daniel Eskildsen, som både teoretisk og i praksis gav os indblik i hvordan man kommer i gang med at lave punkttællinger i ens lokalområde. Mon

ikke flere af de ca. 15 deltagere skal i gang med at tælle? Det var i hvert fald en yderst inspirerende dag.

Af årets tre foredrag måtte vi desværre pga. Corona endnu engang aflyse to, nemlig Jan Tøttrup om Duehøgen og Klaus Malling Olsens om Rovfugle. Til gengæld fik vi en fin aften i samarbejde med Viborg Bibliotekerne. Her talte Morten D D Hansen om sit syn på naturens vilkår, og salen i Stoholm Fritids- og Kulturcenter var fyldt og alle billetterne udsolgt. I 2022 håber vi at kunne tilbyde endnu flere foredrag til efteråret og i øvrigt Corona-fri vilkår for arbejdet fremadrettet.

I marts blev årets fuglestemmekursus afviklet på alternativ vis af Lars Mogensen, ved at man fik både den teoretiske og den praktiske undervisning udendørs. Metoden var ny (og Corona-venlig), og til de 15 deltageres store tilfredshed blev det virkelig godt. I efteråret afvikledes endnu engang det spændende trækfuglekursus. Med en blanding af teori på Viborg Bibliotek og praksis ved fire af afdelingens mest interessante trækfuglelokaliteter lærte de 13 deltagere om de 60 mest almindelige trækfugle. Efter sådan et kursus spejder man endnu mere efter ænder, gæs og vadefugle i flugt for at blive bedre til at bestemme hvilken art, der flyver forbi.

Blandt møderne skal vi selvfølgelig også huske at nævne den årlige generalforsamling, som blev holdt i Skive i juni. Samt at Julehyggemødet endnu engang blev afviklet på Sønder Mølle, og endnu engang i en Corona-påvirket tid og derfor med reduceret deltagelse; de fremmødte kunne glæde sig over auktion over nogle af de bøger, som afdelingen har fået som donation fra forskellige steder og i øvrigt med god tid til spisning, fuglesnak og hygge.

2. Naturpolitisk arbejde

Det naturpolitiske udvalg har i 2021 ikke afholdt møder; vi har arbejdet på at næste møde ligger i det tidlige forår 2022, nu under ledelse af Poul Blicher Andersen. Igen bliver vi nødt til at fortsætte drøftelserne om de problematiske planer om store *vindmøller ved Vinge syd for Tjele Langsø*, der er et meget betydningsfuldt område for tajga-sædgæs. Vores og andres klager betød, at Planklagenævnet i juni ophævede lokalplanen og kommuneplantillægget. Det betød, at kommuneplantillægget og lokalplanen ikke længere gjaldt; Viborg kommune overvejer nu at lave nye planer for

vindmøller i området. Vindmølleprojekter ved Daubjerg og Mønsted har været og bliver fortsat diskuteret på samme måde.

Det naturpolitiske arbejde er derudover fortsat med overvejelser og diskussioner om udarbejdelse af høringssvar og ankeskrivelser til diverse planer og afgørelser fra myndighederne. Men også via møder i **Naturstyrelsens Brugerråd** (NST Himmerland: Anders Horsten, NST Kronjylland: Joy Klein, NST Vestjylland: Gert Thorhauge Andersen & Agner Svenstrup, NST Thy, Carsten Krog Pedersen). Naturstyrelsens 4 enheder inden for lokalafdelingens område holder desuden normalt et årligt statusmøde, hvor vi er repræsenteret med 1-2 personer.

Det Grønne Råd i de 4 kommuner holder normalt 2-3 årlige møder, hvor vi er repræsenteret ved følgende (fra syd mod nord: Kirsten Marie Haugstrup, Gorm Thyge Wæhrens, Jens Jørgen Petersen, Carsten Krog Pedersen). Desuden er vi af DOFs hovedkontor indstillet til bestyrelsen for **Nationalpark Thy** (Henrik Haaning).

I **Morsø Kommune** har Jølby Nor udviklet sig til en fuglemagnet; DOF NV følger planerne for beskyttelse og benyttelse af området.

I **Skive Kommune** har DOF NV og DOFs hovedkontor været involveret i en sag om skovning i juli, hvor et træ med en Havørnerede blev fældet. Desuden arbejder man sammen med Viborg Kommune med genopretning af Hjarbæk Fjord.

I **Viborg Kommune** følges planerne for udvikling af områderne Nørreådal og Skalsådal nøje. Desuden er DOF repræsenteret i Hald Sø Laug og i det kommunale projekt Arternes Viborg. Bestyrelsen følger løbende regeringens planer for Tange Sø.

3. Arbejdet i bestyrelsen

Bestyrelsen, som aktuelt består af 7 medlemmer og 2 suppleant har i årets løb afholdt 6 fysiske møder, 2 online møder samt lokalafdelingens visionsmøde, hvor vi gør status over året, der gik, og ser frem mod året, der kommer.

Til landsforeningens 2 **repræsentantskabsmøder**, der i 2021 afholdtes dels online og dels i Odense var DOF NV repræsenteret ved henholdsvis 2 og 3 personer.

Bestyrelsesmøderne afholdtes på skift hos de enkelte medlemmer; i bestyrelsen har vi fundet at roen i det private danner en perfekt ramme for afholdelsen af møderne.

Blandt de emner, som vi ud over det rutinemæssige har beskæftiget os med, er bl.a.:

Hvordan får vi gjort afdelingen mere synlig (så vi får større tilslutning)?

Hvordan får vi bedre kontakt med ungdom og børn?

Hvordan involverer vi os bedst i lokale projekter?

Og i hvilket omfang kan vi få feedback fra medlemmer, især generalforsamlingen?

4. Diverse

DOF NV, resten af fugle-Danmark og ikke mindst familien led et stort tab, da Poul Hald-Mortensen alt for tidligt sov ind natten til lørdag d. 9. oktober uden forudgående sygdom – men med problemer med en hjerteklap. En pludselig hændelse, der uventet og alt for tidligt har revet en familiefar, ven og kollega i fuglelivet bort. Pouls væsen og hans dybe faglige indsigt i alt om fugle og natur vil blive savnet.

I bestyrelsen har altid pligtopfyldende Aase Busk på forbilledlig vis sørget for grundigt gennemarbejdede referater fra alle møder i 2021.

Elly Hansen har udover sin utrættelige overvågning af vore finanser med støtte af Gerner arbejdet hårdt på at vores **hjemmeside** bliver flyttet og dermed opgraderet til DOF-standarden som en side under DOFs hjemmeside-paraply. Det vil sikre, at vi nu får en flot hjemmeside, som vi nemmere kan opdatere, og hvor vi samtidig kan udvikle og vedligeholde siden sammen med DOFs hovedkontor.

Udover sin post som Næstformand har Keld Dahl Pedersen taget ansvaret for vores mobile stand og bragt orden i indholdet i og brugen af den. Desuden står Keld med hjælp fra Christian for vores nyeste fondsansøgning, som forhåbentlig kan tilføje **nye kikkerter** til udstyrslisten.

Feltprojekterne har fået et gevaldigt løft efter Henrik Haaning har taget teten; i det halve år i bestyrelsen har han sat to undersøgelser i søen med udførelse i 2022 og i de kommende år: Optælling af vinterfuglene ved Vesterhavet (Sortgrå Ryle m.fl.) samt yngle-monitoringer i Nationalpark Thy.

Det er også lykkedes Christian Bøggild via **fondsmidler fra Friluftsrådet** at få bevilget et pænt beløb til indkøb af materialer til vores projekt Redekasser i hundeskove, hvor Christian, Poul Hald og Thomas Thelle har skabt en helt ny dimension til det at lufte hunde, nemlig at lære hulrugende fugle bedre at kende - udover selvfølgelig at sikre flere ynglemuligheder for dem. Besøg vores projekter i Sjørup og Østerild; og læs eventuelt om dem på vores hjemmeside.

I bestyrelsen har vi desuden haft megen glæde af Kirsten Marie Haugstrups deltagelse; hendes brede kendskab til fuglesagen som medlem af Hovedbestyrelsen samt hendes fine tilgang til organisatorisk arbejde, har været en del af grundlaget for mange afgørende beslutninger i bestyrelsen.

Facebookgruppen for DOF Nordvestjylland er i det forløbne år steget til nu i begyndelsen af 2022 at omfatte 594 medlemmer - en fordobling på godt 2 år!

Det er en tilsvarende glædelig nyhed, at der i 2021 igen har været en voldsom stigning i den rapportering, som DOFs medlemmer inden for vores geografiske område har foretaget til **DOF-basen**. Gerner Majlandt er afdelingens DOF-koordinator, og samtidig også en utrolig flittig bidragyder. Tak for det, Gerner!

Jeg har samlet tallene for de sidste 7 år i den følgende oversigt, hvoraf det kan beregnes, at der på 3 år mellem 2018 og 2021 er sket en fordobling i antallet af observationer, især pga. af en rekordstigning på næsten 30.000 flere observationer end året før fra 2020 til 2021. Noget lignende er aldrig set før.

Jeg kunne ønske, at vi i 2022 fik en tilsvarende procentmæssig stigning i antallet af medlemmer i lokalafdelingen.

Antal observationer i DOFbasen inden for DOF Nordvestjyllands område:

2021: 134.334

2020: 105.985

2019: 80.011

2018: 64.000

2017: 59.474

2016: 53.253

2015: 55.916

De sjældne fugle fra 2021 fordelte sig ifølge DOFbasen på 14 forskellige arter. Den sjældneste måske nok Prærietranen, som besøgte Nørreådalene i en enkelt dag i marts; mens Lille Bjergand huserede i de Østlige Vejler i hele sidste halvdel af maj med 52 observationer.

Sidst, men bestemt ikke mindst: Thorkil Brandt fra Tjele modtog DOFs hæderspris 2021 for sit store arbejde i DOF-regi blandt andet vedrørende Nørreådalene og den succesfulde forhindring af vindmølleopsætning på Tajgasædgæssenes trækrute ved Tjele Langsø.

Ved afslutning af denne årsberetning vil jeg også gerne takke alle de mange medlemmer, som ikke her er nævnt. Og som hver på deres måde har bidraget til vores samlede indsats her i det nordvestjyske område.

Med ordstyrerens accept vil jeg herefter gerne åbne for en debat om årsberetningen.

På bestyrelsens vegne

Martin Høj Hansen